

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax: 210-2124524**

**Αθήνα, 30-12-2020
Αριθμ. Πρωτ.:1370/319622**

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

ΘΕΜΑ: «Μέτρα στήριξης της πληγείσας από τον μεσογειακό κυκλώνα “Ιανός” περιοχής Στύρφακας Δήμου Λαμιέων»

ΣΧΕΤ: **Η ΠΑΒ 389/11-11-2020**

Απαντώντας στην παραπάνω Αναφορά που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Γ. Κοτρωνιάς**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Για τις ζημιές που προξενήθηκαν από τις έντονες βροχοπτώσεις-πλημμύρες, που σημειώθηκαν στην ευρύτερη περιοχή της Π.Ε. Φθιώτιδας, κυρίως σε καλλιέργειες βαμβακιού, καλαμποκιού, ηλίανθου, δενδρωδών καλλιεργειών, κηπευτικών, ελαιοκράμβης κ.λπ., σημειώνεται ότι διενεργήθηκαν οι απαραίτητες επισημάνσεις από τις γεωτεχνικές υπηρεσίες του ΕΛ.Γ.Α., έγιναν 75 αναγγελίες και υποβλήθηκαν 2.795 δηλώσεις ζημιών. Το έργο των εκτιμήσεων ολοκληρώθηκε.

Επιπλέον, από τις έντονες βροχοπτώσεις-πλημμύρες προξενήθηκαν και ζημιές ζωικού κεφαλαίου σε απώλειες (πνιγμό) και ειδικότερα σε 450 αιγοπρόβατα, σε 400 βοοειδή καθώς και σε 2.500 μελισσοσμήνη. Για τις εν λόγω ζημιές ζωικού κεφαλαίου, σημειώνεται ότι διενεργήθηκαν κατά κύριο λόγο εξατομικευμένες εκτιμήσεις, οι οποίες και ολοκληρώθηκαν. Ωστόσο υπήρξαν και περιπτώσεις όπου οι πλημμύρες, παρέσυραν τα νεκρά ζώα από την περιοχή που σταβλίζονταν ή τα μελισσοσμήνη και στις περιπτώσεις αυτές διενεργήθηκαν εκτιμήσεις από τριμελείς επιτροπές, οι οποίες επίσης ολοκληρώθηκαν.

Επιπρόσθετα, στις ανωτέρω περιοχές σημειώθηκαν ζημιές, οι οποίες καλύπτονται από τον Κανονισμό Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων (ΚΟΕ), αρμοδιότητας ΠΣΕΑ, που αφορούν κυρίως: αποθηκευμένα προϊόντα (σανό, κριθάρι, σιτάρι, ζωοτροφές κ.λπ.), για τα οποία έγιναν 61 αιτήσεις, πάγιο κεφάλαιο (κυρίως σε γεωργικές εγκαταστάσεις και αρδευτικά συστήματα π.χ. λάστιχα), για τα οποία έγιναν 340 δηλώσεις και φυτικό κεφάλαιο (δενδρώδεις καλλιέργειες, μηδικές), για τα οποία έγιναν 446 δηλώσεις. Οι καταγραφές των ανωτέρω ζημιών ολοκληρώθηκαν, στην συνέχεια, μετά την έγκριση του προγράμματος ΚΟΕ από τα Υπουργεία Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Οικονομικών, θα ακολουθήσει η καταβολή των ενισχύσεων στους δικαιούχους παραγωγούς.

Σημειώνεται ότι οι ζημιές που προκαλούνται από απρόβλεπτα γεγονότα όπως:

- θεομηνίες (σεισμούς, κατολισθήσεις, πλημμύρες, χιονοστιβάδες, ανεμοστρόβιλους, πυρκαγιές),
- δυσμενείς καιρικές συνθήκες (παγετό, χαλάζι, ανεμοθύελλα, υπερβολικές βροχοπτώσεις κ.λπ.),

- ή άλλα έκτακτα γεγονότα, στη φυτική και ζωική παραγωγή ή στα μέσα παραγωγής, συμπεριλαμβανομένου του παγίου κεφαλαίου, εντάσσονται υπό ορισμένες προϋποθέσεις στα προγράμματα ΚΟΕ που υλοποιεί ο ΕΛΓΑ, κατόπιν σχετικής ανάθεσης από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Σκοπός των προγραμμάτων ΚΟΕ είναι η καταβολή ενισχύσεων σε γεωργούς και κτηνοτρόφους της χώρας, για την επανόρθωση των ζημιών στις γεωργοκτηνοτροφικές τους εκμεταλλεύσεις, προκειμένου να συνεχίσουν απρόσκοπτα την παραγωγική τους δραστηριότητα. Οι Κρατικές Οικονομικές Ενισχύσεις καταβάλλονται, υπό προϋποθέσεις, για τη στήριξη κυρίως των αγροτών (φυσικά πρόσωπα) ή νομικών προσώπων με κύρια δραστηριότητα την άσκηση της γεωργίας, που βρίσκονται σε προσωρινή οικονομική δυσπραγία, λόγω της ζημιάς που έχουν υποστεί στη δραστηριότητά τους, και την οποία ζημιά, λαμβάνοντας την ενίσχυση, την αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά, ούτως ώστε η γεωργική τους εκμετάλλευση να εξακολουθεί να είναι παραγωγική.

Οι όροι, οι προϋποθέσεις, οι περιορισμοί και οι διαδικασίες, με τις οποίες εγκρίνεται η καταβολή των Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων, ορίζονται στον Κανονισμό Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων [ΚΥΑ 619/146296/29-12-2016 (Β' 4562/2016)] καθώς και από την εκάστοτε ΚΥΑ του Προγράμματος.

Όσον αφορά στους μη κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, σύμφωνα με τον Κανονισμό των Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων, σε ενδεχόμενες ζημιές του φυτικού τους κεφαλαίου, ενισχύονται για την ανασύσταση της γεωργικής τους εκμετάλλευσης. Όριο ηλικίας για τους δικαιούχους ενισχύσεων αγρότες εφαρμόζεται μόνο εφόσον ορίζεται στην εκάστοτε ΚΥΑ του προγράμματος.

Ο ΕΛ.Γ.Α. κατανοεί πλήρως τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πληττόμενοι αγροτοκτηνοτρόφοι, ωστόσο, πρέπει να γίνει αντιληπτό ότι δεν μπορεί να τροποποιήσει τους όρους και τις προϋποθέσεις χορήγησης των ενισχύσεων που αποτελούν μέρος της ενωσιακής νομοθεσίας, για την τήρηση της οποίας ελέγχεται και σε περίπτωση απόκλισης θα του επιβληθούν σοβαρές κυρώσεις.

Επίσης, δόθηκε ειδική μέριμνα και στις ζημιές, όπως μηχανολογικός εξοπλισμός, έγγειο κεφάλαιο κ.λπ., οι οποίες, ως γνωστόν, δεν καλύπτονται από τον ΕΛ.Γ.Α. και δεν δύναται να ενταχθούν ούτε και στα Προγράμματα ΚΟΕ. Για τις συγκεκριμένες ζημιές, κατόπιν συνεννόησης του Προέδρου του ΕΛ.Γ.Α. και της πολιτικής ηγεσίας του ΥΠΑΑΤ, κινούνται οι διαδικασίες με την Ε.Ε. (απαλλακτικός Κανονισμός) για την ένταξή τους στον μηχανισμό Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων, έτσι ώστε να ενισχυθούν μέσω του κρατικού προϋπολογισμού οι αγρότες και γι' αυτές τις ζημιές.

Αναφέρεται ότι στο διάστημα 2-16 Νοεμβρίου 2020, έλαβε χώρα η διαδικασία υποβολής δηλώσεων στους κατά τόπους ανταποκριτές του ΕΛ.Γ.Α., για ζημιές που υπέστησαν οι πληγέντες αγρότες του μεσογειακού κυκλώνα «Ιανός», πέραν της απώλειας σε φυτικό και ζωικό κεφάλαιο, έπειτα από την απόφαση που ελήφθη από το Υπουργείο Οικονομικών σε συνεργασία με τον ΕΛ.Γ.Α. και την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας.

Συγκεκριμένα, οι δηλώσεις ζημιάς αφορούν σε κτιριακές εγκαταστάσεις για ιδιοκτήτες (και όχι ενοικιαστές), εμπορεύματα (αποθέματα γεωργικής και κτηνοτροφικής παραγωγής κ.λπ.), πρώτες ύλες (λιπάσματα, ζωτροφές κ.λπ.), αποθηκευμένα προϊόντα, μέσα παραγωγής, φορτηγά αυτοκίνητα δημόσιας και ιδιωτικής χρήσης. Σημειώνεται ότι οι πληγέντες αγρότες κλήθηκαν να υποβάλουν δήλωση για τις ζημιές που δεν έχουν δηλωθεί στην κατηγορία Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων (ΚΟΕ), αρμοδιότητας ΠΣΕΑ. Επισημαίνεται ότι, προκειμένου να αποφευχθούν φαινόμενα συνωστισμού, ταλαιπωρίας και συνεπακόλουθων καθυστερήσεων οι αγρότες δεν υποχρεούνταν να καταθέσουν στην συγκεκριμένη φάση τα απαραίτητα δικαιολογητικά, σε περίπτωση που δεν τα είχαν διαθέσιμα. Αυτά θα κατατεθούν, μετά τη λήξη της προθεσμίας, και πάλι στους κατά τόπους ανταποκριτές του ΕΛ.Γ.Α. και στη συνέχεια, οι αρμόδιες επιτροπές που έχουν συσταθεί ήδη, θα προχωρήσουν στις

εκτιμήσεις. Αναφέρεται ότι, έχουν κατατεθεί 195 αιτήσεις, που αφορούν στις ανωτέρω ζημιές στην Π.Ε. Φθιώτιδας.

Μετά την ολοκλήρωση όλων των απαιτούμενων διαδικασιών, αναμένεται να προχωρήσει η διαδικασία πληρωμής μίας προκαταβολής, παράλληλα με τους ελέγχους που θα διενεργηθούν από τριμελείς επιτροπές, οι οποίες έχουν συσταθεί ήδη από ένα υπάλληλο από την Περιφέρεια, ένα υπάλληλο από το Υπουργείο Οικονομικών και ένα υπάλληλο από τον ΕΛ.Γ.Α..

Περαιτέρω, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκης Βορίδης, τηρώντας στο ακέραιο τη δέσμευσή του για επίσπευση των διαδικασιών που αφορούν στην άμεση ανακούφιση των πληγέντων αγροτών του μεσογειακού κυκλώνα «Ιανός», κατέθεσε τροπολογία με την οποία ρυθμίζονται ζητήματα άμεσης προτεραιότητας του ΕΛ.Γ.Α., η οποία και ψηφίστηκε.

Με τη συγκεκριμένη ψηφισθείσα τροπολογία (Άρθρα 42-44 του Ν. 4737/2020, ΦΕΚ 204/Α), μεταξύ των άλλων:

- α) Δίδεται ειδική μέριμνα και ορίζεται κατά παρέκκλιση της κείμενης νομοθεσίας το ανώτατο ετήσιο όριο αποζημίωσης ανά αγροτεμάχιο στο 100% της ασφαλιζόμενης αξίας.
- β) Χορηγείται προκαταβολή έναντι αποζημίωσης για τις ζημιές από τον Ιανό άμεσα.
- γ) Δίδεται μέριμνα για την υπερωριακή απασχόληση του προσωπικού του ΕΛ.Γ.Α. που αφορά στις ζημιές του Ιανού και αύξηση ωρών της υπερωριακής απασχόλησης, καθώς και των επιτροπών αυτών και της καταβολής αποζημίωσης.
- δ) Δίδεται μέριμνα για καταβολή πρόσθετης αποζημίωσης στους ανταποκριτές του ΕΛ.Γ.Α.
- ε) Απαλλάσσονται οι πληγέντες παραγωγοί από τα τέλη εκτίμησης.
- στ) Παρέχεται η δυνατότητα επιχορήγησης του ΕΛ.Γ.Α. αναδρομικά για τα έτη 2018 και 2019, σύμφωνα με τον ν.3877/2010 που διέπει το αγροασφαλιστικό σύστημα της χώρας και αφορούν στις λειτουργικές ανάγκες του Οργανισμού, έτσι ώστε από τα έσοδα του ΕΛ.Γ.Α. που προέρχονται από τις ασφαλιστικές εισφορές των αγροτών, το 100% αυτών να καταβληθεί στους δικαιούχους ασφαλιστικά ενήμερους παραγωγούς και κτηνοτρόφους που επλήγησαν από τις θεομηνίες και τα καιρικά φαινόμενα κ.λπ.

Εν συνεχεία ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων τηρώντας στο ακέραιο τη δέσμευσή του για άμεση πληρωμή μίας «γενναίας» προκαταβολής, μέχρι την οριστική εκτίμηση της συνολικής ζημίας που έχει προκληθεί στις πληγείσες περιοχές, ενέκρινε την πίστωση ποσού ύψους 26 εκατομμυρίων ευρώ, το οποίο αφορά σε 6.743 αγρότες και 169 κτηνοτρόφους. Το ποσό προκαταβολής, συνολικού ύψους 24,5 εκατομμυρίων ευρώ, αφορά στην αποζημίωση του πληγέντος φυτικού κεφαλαίου που έχει οριστεί στα 100 ευρώ για το βαμβάκι, 110 για τον αραβόσιτο και 30 ευρώ για τη μηδική. Για την αποζημίωση του ζωικού κεφαλαίου καταβλήθηκαν συνολικά 1.400.000 ευρώ και η ολοκλήρωση των αποζημιώσεων αναμένεται εντός του Δεκεμβρίου του 2020.

Οι υπηρεσίες του ΕΛ.Γ.Α χρησιμοποιώντας, για πρώτη φορά, μεθόδους τηλεπισκόπησης, με δορυφορικές εικόνες και επιτόπιες γεωχωρικές επισημάνσεις των πληγείσων περιοχών, μεθόδους που πρόθεση της Διοίκησης του Οργανισμού είναι να αποτελέσουν βασικά εργαλεία του στο άμεσο μέλλον, σε συνέργεια με μια σειρά νομοθετικών ρυθμίσεων και γενναίας χρηματοδότησης, έκαναν εφικτή την άμεση εκταμίευση, ενός σημαντικού ποσού για την στήριξη των παραγωγών.

Σημειώνεται ότι, αυτή είναι η πρώτη φορά που ο Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.) καταβάλλει προκαταβολές αποζημιώσεων και μάλιστα σε χρονικό διάστημα 18 ημερών από την ημερομηνία λήξης υποβολής δηλώσεων ζημίας, οι οποίες μάλιστα, επίσης για πρώτη φορά, έχουν υπολογιστεί στο 100% της αξίας του ασφαλιζόμενου φυτικού και ζωικού κεφαλαίου. Η πληρωμή των παραπάνω προκαταβολών είναι το πρώτο βήμα και θα συνεχιστεί στο διάστημα του Δεκεμβρίου 2020.

Επισημαίνεται ότι, η διαδικασία εξόφλησης των πληγέντων αγροτών, αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί, στο διάστημα από τέλη Ιανουαρίου 2021 έως στις αρχές του Φεβρουαρίου 2021, δηλαδή εντός τεσσάρων μηνών από την ζημιά που προξενήθηκε στις καλλιέργειες, από τον μεσογειακό κυκλώνα “Ιανός”.

Στο πλαίσιο αυτό, ο Πρόεδρος του ΕΛ.Γ.Α., σε συνεργασία με τους Υπηρεσιακούς παράγοντες του Οργανισμού, συντονίζει το όλο έργο που αφορά πλέον των 30.000 δηλώσεων ζημιάς που υποβλήθηκαν από τους πληγέντες παραγωγούς. Ο τελικός σκοπός είναι, εντός του τετραμήνου από την ζημιά, να ολοκληρωθούν οι σχετικές καταβολές των αποζημιώσεων στους ασφαλισμένους πληγέντες παραγωγούς, προς ανακούφιση των συνανθρώπων μας, σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα που δεν έχει επιτευχθεί ποτέ στο παρελθόν.

Όσον αφορά στις ζημιές που προκαλούνται από πλημμύρες ή άλλη αιτία που συνιστά ανωτέρα βία σε υποδομές εγχειοβελτιωτικών έργων δικαιοδοσίας Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (Ο.Ε.Β.), σημειώνεται ότι δύναται να εξεταστεί η συμμετοχή του δημοσίου στις δαπάνες αποκατάστασης των ζημιών αυτών, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 414/1976 (Α'212), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει. Η δυνατότητα συμμετοχής του δημοσίου εξετάζεται κατ' αρχήν από την Περιφέρεια, με διάθεση των αναγκαίων πιστώσεων από τον οικείο Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων. Ειδικότερα, για τις ζημιές που έχουν προκληθεί στις υποδομές από τον μεσογειακό κυκλώνα «Ιανός», οι πληγείσες Περιφέρειες μπορούν να εξετάσουν και τη δυνατότητα άντλησης κονδυλίων από χρηματοδοτικά εργαλεία για την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών, όπως είναι το Ταμείο Αλληλεγγύης Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σε περιπτώσεις αδυναμίας της Περιφέρειας, διερευνάται η σχετική δυνατότητα χρηματοδότησης από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (αρμόδια η Διεύθυνση Εγγείων Βελτιώσεων και Εδαφοϋδατικών Πόρων), βάσει του ν. 414/1976 (Α'212), κατόπιν αιτήματος από τους εποπτευόμενους φορείς των Ο.Ε.Β., το οποίο υποβάλλεται σύμφωνα με την υπ' αριθ. 518/70350/04.04.2019 (ΑΔΑ: ΨΝΜΛ4653ΠΓ-ΔΓΓ) εγκύκλιο. Ωστόσο, πρέπει να επισημανθεί ότι ο διαθέσιμος κατ' έτος προϋπολογισμός για τον σκοπό αυτόν είναι μικρός και καλύπτει συνήθως μικρό ποσοστό των δαπανών και για το τρέχον έτος το διαθέσιμο ποσό (300.000 €) έχει ήδη κατανεμηθεί για την κάλυψη δαπανών για ζημιές από πλημμύρες, μετά την έγκριση του Κεντρικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Εγχειοβελτιωτικών Έργων.

Κατά τα λοιπά θέματα, αρμόδιο να απαντήσει είναι το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, προς το οποίο διαβιβάζεται ηλεκτρονικά η ΠΑΒ 389/11-11-2020, με το παρόν έγγραφό μας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

- 1.Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών (ηλεκτρονική διαβίβαση)
-Γραφείο κ. Υπουργού
- 2.Βουλευτή κ. Γ. Κοτρωνιά